

EDIČNÍ POZNÁMKY

První vydání *Žertů, hravých i dravých* vyšlo u Grégra a Dattla r. 1877 tiskem Edvarda Grégra o rozsahu 274 stran jako III. svazek Nerudových Feuilletonů.

Svůj úmysl uspořádat feuilletony do několika knih sdělil Jan Neruda v dopise Vratislavu Kazimíru Šemberovi počátkem dubna 1876 (Dopisy II, č. 151, str. 109—110), v září pak téhož roku měl již přesný plán, kde Žerty tvořily jeden samostatný svazek za dvěma svazky Studií (Dopisy II, čís. 205, str. 145—146). Počátkem února 1877 podal již Neruda Šemberovi zprávu o tom, že 3. díl Feuilletonů jde do tisku, a jeho obsah charakterisoval slovy: „Obsahuje krátké humoresky a satiry, řekl bych jednoaktky.“ Současně se objevila v 5. č. Lumíru z 20. 2. 1877 noticka: „Nerudových Feuilletonů tiskne se svazek třetí obsahu humoristického.“ Tehdy ještě nebyl Neruda rozhodnut, jaký bude mít svazek titul, a žádal Šemberu, aby mu poradil: „Jsem v rozpacích, nevím žádný vhodný. Strakatina — mosaika — žerty a šlehy — všechno je všední. Nevěděl Ty bys něčeho?“ (Dopisy II, č. 256, str. 168.) Pomýšlel též na název Nerudky, ale v dopise z 1. poloviny března (č. 259, str. 171) napsal V. K. Šemberovi: „Pro všivost poměrů nechal jsem už ‚Nerudky‘ padnout. Titul bude znít: Žerty, hravé i dravé.“

Vydání Žertů bylo ohlášeno 7. 5. 1877 v Nár. listech a oceněno Arbovým referátem v 14. č. Lumíru z 20. 5. na str. 222—223 pod záhlavím: Nerudových feuilletonů vydán svazek třetí pod titulem „Žerty hravé a dravé“. Kniha obsahovala celkem 63 feuilletonů z let 1868—1877, otištěných s výjimkou jednoho (Pražský pěvec, Lumír 1, 1877, str. 11 až 13) v Nár. listech, při čemž většina byla přejata co do stránky obsahové i jazykové bez podstatných změn, jen tři feuilletony byly zkráceny (srv. str. 279, 283, 284) a feuilletony bez názvu dostaly nový titul (srv. str. 281, 282, 283, 287, 288, 290).

Dne 8. 10. 1886 oznámily Národní listy, že vyšel 1. sešit druhého vydání Žertů v nakladatelství F. Topiče. Bylo rozvrženo na 9 sešitů. Referát Ignáta Herrmanna v NL z 20. 11. 1886 hodnotí již knihu jako celek. Druhé knižní vydání Žertů, hravých i dravých vyšlo s datem 1887 u Topiče tiskem Františka Šimáčka o rozsahu 277 stran. Rozdělení feuilletonů zachovalo stejné s 1. vydáním, vynecháno bylo jen druhé číslo Literárně masopostního pojednání o Ludv. Prav. Kakši (viz Dodatky, str. 272—275).

Základem naší edice je druhé vydání Žertů; v oddílu Dodatky při-

pojeme však tři dušičkové feuilletony z r. 1873, 1875 a 1876, poněvadž tvoří thematický celek s třemi feuilletony uvedenými v oddíle Divadelní (Rok co rok „Mlynář a jeho dítě“), a zmíněné Literárně masopustní pojednání 1871 o Ludv. Prav. Kakši, které Neruda v 2. vydání vynechal.

Při úpravě textu jsme se řídili akademickými edičními zásadami z r. 1947 a zkušenostmi při vydávání Spisů Jana Nerudy.

Textové opravy jsme provedli na těchto místech: 38, 35 *Maulini m. Monlini*; 74, 9 *zůstat filosofem m. být zůstat filosofem*; 81, 26 *Mastai m. Maffai*; 152, 12 *svolení m. svolení?*; 172, 52 *Bil m. Biebl*; 184, 27 *František Chládek m. Josef Chládek*; 196, 8 *Jan Soukup m. Jan Soukup*; 199, 24 *460 m. 640*; 205, 27 *Rudolf Mayer m. Karel Majer*; 206, 6, 14 a 15 *Picek m. Picek*.

Kvantitu jsme upravili u slov *zabijí m. zabijí* (47, 5; 146, 8; 199, 20; 228, 3), *nezabijí m. nezabijí* (199, 23) a také *ubijíme m. ubijíme* (250, 26), *zabijení m. zabijení* (58, 15 a 199, 6).

Slova *otěněl, desatero* ponecháváme podle autora s malým počátečním písmenem, upravujeme však *Písmo svaté*.

Uvozovky u názvů ponecháváme jen v případech, kde toho vyžaduje zřetelnost nebo kde mají zvláštní zdůrazňující funkci.

Psaní cizích jmen vlastních upravujeme podle pravopisu příslušného jazyka (na př. *Snorri Sturluson m. Snorre Sturleson, Ricci m. Rici, Michelangelo m. Michel Angelo*).

Všechny změny provedené v našem textu podle 1. vydání nebo podle znění časopiseckého jsme kromě oprav zřejmých tiskových chyb pojali do následujících různočtení; tam uvádíme všechny podstatnější rozdíly ve znění trojího textu, s nímž bylo pracováno, tedy i všechna místa, kde Neruda v druhém vydání čárku nahradil středníkem, poněvadž tu jde o změnu v členění větěm.

Nejdříve uvádíme název feuilletonu v našem vydání (shodný s titulem v 1. a 2. vydání původním), v závorce pak údaj, kde a kdy byl otištěn, a zároveň i eventuální odlišný název časopisecký. Na prvním místě otiskujeme znění našeho vydání, za závorkou] znění odchýlné. Označujeme: 2. vydání — 2, 1. vydání — 1, časopis — č.

RŮZNĚ

Str. 9 10 kolikrát 2] kolikrát 1; 11 havu 2] hávu 1; 14 stavme 2] stavte 1; 22 svizel 2] svizel 1.

Str. 13 *O drobotinách* (NL 20. 5. 1875). — *Před 3 v č navíc věta*: Něco, co by mohlo stát mezi povídkami malostranskými, kdyby to bylo povídkou; 10 sedět; kdyby 2] sedět, kdyby 1, č; 12 pěsti; já nesmím 2] pěsti, já nesmím 1, č; 17 starých 1, č] starších 2; 14, 1 paní Marie 2] paní Marie L. 1, č; 3 který „o obec se nestará“ 2, 1] který „se o obec nestará“ č; 29 čte odstavec 2, 1] čte 88. odstavec č; 15, 5 přízně 2, 1]

přízeň *ž*; 25 klína 2, *I*] klinu *ž*; 34 „už sedí“; říká se 2, *I*] „už sedí“, říká se *ž*; 16, 5 vždyť se to všechno nehodí ani pro akvarium! 2] *v I totéž bez vykfíčnicku*] *v ž vřta není*; 17 vhodný kout 2, *I*] vhodný tmavý kout *ž*; 19 vrzání trvá 2, *I*] vrzání dveří trvá *ž*; 33 dveře! 2, *I*] dveře! *ž*.

Str. 17 *Z domácnosti I, II* (NL 15. 2. a 1. 3. 1877; viz zde různocnění od 17, 6 a 20, 4). — 6 na stole před ní 2] před ní na stole *I, ž*; 18, 16 pohledne 2, *I*] pohlédne *ž*; 19, 14 nčber 2, *I*] seber *ž*; 23 oči 2] oči *I, ž*; 31 otevrou 2] odevrou *I, ž*; 20, 2 neskonale, nevýslovně krásný 2, *I*] nesmírně, nevýslovně krásný *ž*; 4 Nejmladší 2, *I*] Tu nejmladší *ž*; 13 do hromady 2, *I*] dohromady *ž*; 28 nohama 2] nohami *I, ž*; 34 zase 2] zas *I, ž*; 21, 4 zase 2] zas *I, ž*; 12 toužněji *I, ž*] toužněji 2; 29 přece 2] přec *I, ž*; 22, 31 šťastna 2, *I*] šťastná *ž*; 33 Adalgisa — Norma *I, ž*] Adalgisa Norma 2; 23, 1 blázinku 2] blázinku *I, ž*; 11 v náruči 2, *I*] v náruči *ž*; 24 piano 2, *ž*] piáno *I*; 27 ji 2] ji *I, ž*; 24, 3 „Hm — hm,“ a ruka 2] „Hm — hm!“ a ruka *I, ž*.

Str. 25 *Tři králové* (NL 6. 1. 1877). — 26, 9 pohledl 2] pohlédl *I, ž*; 22 Josef Malina! *I, ž*] Josef Malina. 2; 29 přece 2] přec *I, ž*; 27 *za 5 v ž navíc tři odstavec* :

Přemýšlím o Třech králich. Jsou zítra, je svátek, a pozejtří je neděle, zase svátek. A v neděli minulou a v pondělí nato byl také svátek. A týden předtím tři svátky za sebou. Ve čtrnácti dnech sedm svátků, sedm dní, kdy se nepracuje, praničeho nevydělá — lidstvo naše musí mít nesmírně moc peněz! Nemluvim o sobě, já nedělám po celý rok nic, nemám toho chválabohu zapotřebí, ale o ostatním lidstvu rakouském jsem se přece domníval, že se musí trochu činit. Já jsem už dříve nerozuměl rakouskému deficitu; teď mu při tom patrném svědectví národního bohatství nerozumím už docela.

Jsou prý přece u nás lidé, kteří trpí nouzí ukrutnou. Ti čtyři jezovité prý, kteří jsou na Svaté Hoře, — sděluje v časopisech kanovník Karlach, ve věcech jezovitských chvalně obeznalý. „V den novoroční sděleno jest jim oficiálně, že od téhož dne přestane se jim c. k. berním úfadem vypláceti dosavadní služné 840 zl.“ — Tisíce tisícův poutníků táže se rozechvěným srdcem vespolek: „Co stane se nyní?“ — Nuže, setřeme slze s lící zarmoucených a potěšme těch milých duší! — Ano, člověk netuší, kde často vládne bída co nejkrutější! Člověk by myslil, že z těch „tisíců tisícův poutníků“, kteří ročně na Svatou Horu přijdou, mohlo by padesát českých spisovatelů výtečně žít, neřku-li čtyři jezovité. Kdyby člověk alespoň měl dostatečnou moc, aby patřičně odpomohl, když přec pozná takovou bídu pravou! Já mít moc — ve čtyřadvaceti hodinách jsou ti čtyři jezovité přes hranice a ostatní s nimi!

Hledím oknem ven na jasně modré nebe. Slunce svítí zlatě. Vzduch je pln příjemného tepla a libých vánků. To by se to těm „milým duším“ capalo ku hranicím.

Str. 28 *Starý mládenec na bále* (NL 17. 1. 1868). — 15 zasedne; já 2] zasedne, já 1, *č*; 18 s 65; já 2] s 65, já 1, *č*; 33 výhodné: krásu 2] výhodné, krásu 1, *č*; 29, 2 lásce; ale 2] lásce, ale 1, *č*; 6 každý 2] každý 1, *č*; 6 mně zjevná 2, 1] mně ta zjevná *č*; 8 vidím!? — Smišeninou 2, 1] vidím!? Smišeninou *č*; 30, 4 „ztrpčit“ 2, 1] ztrpčit! *č*; 9 nebezpečny; ledové 2, 1] nebezpečny, ledové *č*; 9 na okně; když 2, 1] na okně, když *č*; 10 vodu; a to 2, 1] vodu, a to *č*; 25 dobrá; „jen 2, 1] dobrá, „jen *č*; 26 nemyslilo 2] nemyslelo 1, *č*; 31, 7 konečně — nějaká 2] konečně nějaká 1, *č*; 11 sestřička. — 2, 1] sestřička. *č*; 15 tělem? 2, 1] tělem! *č*; 19 zase! 2] zas! 1, *č*.

Str. 32 *Po funuse s křížkem?* (NL 2. 3. 1876 s podtitulem List masopostní. — 3 masopustu 2] masopostu 1, *č*; 18 v ůbec 2, 1] vůbec *č*; 19 k jisté dívce 2, 1] k dívce jisté *č*; 33, 19 otce; ale 2] otce, ale 1, *č*; 24 koš; má-li 2] koš, má-li 1, *č*; 30 vyslovili; učinilo 2] vyslovili, učinilo 1, *č*; 34, 7 čítacím 2] čítacím 1, *č*; 16 umínil si, bude-li 2] umínil si, že bude-li 1, *č*; 17 požádá hned 2] hned požádá 1, *č*; 37 přísahal 2] přísahal 1, *č*; 35, 7 vyhlídka 2, *č*] výhlídka 1.

Str. 36 *Popelční myšlenky* (NL 2. 3. 1876). — 5 „memento“ 2] „momento“ 1, *č*; 21 stejnou módou 2] stejně módou 1, *č*; 37, 13 hokynářství; u hokynářů 2] hokynářství, u hokynářů 1, *č*; 15 v obyčejí; chudý 2] v obyčejí, chudý 1, *č*; 18 neúprosné 2, 1] neuprosné *č*; 22 věc hlavní 2] hlavní věc 1, *č*; 26 lékárník 2] lékárník 1, *č*; 30 vředěleček nejpěknější 2] nejpěknější vředěleček 1, *č*; 36 počítat; povídá se 2] počítat, povídá se 1, *č*; 38, 14 šestáků — zaplať pánbůh za ně! 2] šestáků, zaplať pánbůh za ně. 1, *č*; 21 zase 2] zas 1, *č*; 33 zapomenout ani 2] zapomenout také 1, *č*; 39, 23 rudý, kulatý 2] rudý kulatý 1, *č*.

Str. 40 *Kobližky* (NL 23. 3. 1876 O kobližkách). — 3 Masopust 2] Masopust 1, *č*; 9 v masopůstě 2] v masopostě 1, *č*; 11 v masopůstě 2] v masopostě 1, *č*; 18 chuť! 1, *č*] chuť? 2; 28 o masopůstě 2] o masopostě 1, *č*; 28 máme 2, 1] máme *č*; 41, 8 ochotně až příliš 2] až příliš ochotně 1, *č*; 13 sedmccitma 2] sedmccitma 1, *č*; 30 v tom másle čerstvém 2] v tom másle, čerstvém 1, *č*; 42, 10 nevšimnul 2, 1] nevšimnul *č*; 16 Vzpomeneme-li si 2, 1] vzpomenem-li si *č*; 20 nádivku 2] nádivku 1, *č*; 26 kobližkovém; cukráče 2] kobližkovém, cukráče 1, *č*; 27 „... s nádivkou“; jakous 2] „... s nádivkou“, jakous 1, *č*; 30 pámbička 2] pámbička 1, *č*; 36 z jedné 2] z jediné 1, *č*; 43, 9 nuanci nejjemnějších 2] nejjemnějších nuanci 1, *č*; 9 A pak, když 2] A pak když 1, *č*.

Str. 44 *Posvicenský přechod k připitku na české Vásky* (NL 28. 9. 1870). — 10 Posvicení se nedá 2] Posvicení nedá se 1, *č*; 20 tvoření 2, 1] stvoření *č*; 28 příslovi; ale 2] příslovi, ale 1, *č*; 28 Ovšemže 2] Ovšem,

že 1, *č*; 45, 18 připravená a vykrmená 2, 1] připravena a vykrmena *č*;
23 prokazujeme 2] prokazujem 1, *č*; 24 pramatce své: posvícení 2]
pramatce své, posvícení 1, *č*; 24 svátkem *č*] svatkem 2, 1; 31 Vezměte
2] Vemte 1, *č*; 46, 3 za koření 2] na koření 1, *č*; 6 24 kuřat 2, 1] 24 ku-
řata *č*; 8 kredit, a pak 2] kredit, pak 1, *č*; 9 zahrát 2] zahrát 1, *č*;
19 balsánem *č*] balsámem 2, 1; 34 mluvit. — Vaškové 2, 1] mluvit,
— Vaškové *č*.

Str. 47 *Před vánocemi* (NL 22. 12. 1876 bez názvu). — 5 zabiji *č*]
zabiji 2, 1; 48, 13 osiřelý sám 2, 1] osiřelý, sám *č*; 14 zase 2] zas 1, *č*;
15 rozkvetla 2] rozkvětla 1, *č*; 17 miň; ale 2] miň, ale 1, *č*; 49, 14 očisťu-
jící 2, 1] očisťující *č*; 27 ku dveřům 2] ku dveřím 1, *č*; 32 jiný. Frantik
2, 1] jiný, Frantik *č*; 33 zase 2] zas 1, *č*; 50, 1 libá 2, 1] libá *č*; 2 v myš-
lénkách 2, 1] v myšlénkách *č*.

Str. 51 *Nové mlý I, II* (NL 17. 10. a 31. 12. 1875 bez názvu; viz
zde různočtení od 51, 5 a 56, 37). — 5 čtenářstvu 2, 1] čtenářům *č*; 25
poesie 2] poesia 1, *č*; 52, 12 z redakce klerikálního Čecha 2, 1] z redakce
Čecha *č*; 20 král — 2, 1] král! *č*; 53, 16 na rub! Dnes 2] na rub. Dnes
1, *č*; 19 Ostatně mějme 2] Ostatně, mějme 1, *č*; 56, 37 zvláště 2] zvlášť
1, *č*; 57, 11 sám: muž 2] sám, muž 1, *č*; 34 celujeme 2] celujem 1, *č*.

Str. 58 *Dva kriminální listy 1868, 1873* (NL 8. 3. 1868 a 30. 11. 1873
bez názvu; viz zde různočtení od 58, 19 a 62, 33). — 19 volnost; pravý
2] volnost, pravý 1, *č*; 26 kriminál! 2] kriminál. 1, *č*; 59, 14 sobě,
— člověk 2] sobě, člověk 1, *č*; 15 chvilku 2, 1] chvilku *č*; 16 nerád 2]
nerád 1, *č*; 21 stavět snad tak 2] stavět tam a tak 1, *č*; 22 výhlídka,
vím 2] výhlídka, vím 1] výhlídka; vím *č*; 25 dohledu nepotřebuje 2]
nepotřebuje dohledu 1, *č*; 60, 3 zaměstnání naše — to je 2] zaměstnání
naše, to je 1, *č*; 10 k odbírání i čtení některého oficiálního listu 2, 1]
k odbírání ba i čtení „Pražského Nádeníka“ *č*; 28 liberalism 2, 1]
liberalismus *č*; 62, 33 spis obširnější 2] obširnější spis 1, *č*; 63, 23
činže, teď 2, 1] činže — teď *č*; 27 přece 2] přec 1, *č*; 28 25 zlatých?
2, 1] 25 zl.? *č*; 35 copak s ní? *č*] copak s ní? 2, 1; 37 sedět dole
2, 1] ležet dole *č*; 64, 1 Ano, ještě klesla! Veškerá 2, 1] Ano, ještě
klesla — člověk by neuvěřil! Veškerá *č*.

Str. 65 *Noční schůze feudálně—klerikálního českého sněmu* (NL 8. 12.
1871). — 67, 4 Výborně, a navrhuju 2] Výborně a navrhuju 1, *č*; 16
terciáci *č*] terciáni 2, 1; 68, 4 ve jměnu komise a) pro přijetí 2] ve
jměnu komise: a) pro přijetí 1, *č*; 10 dr. Edvard Grégr 2, 1] dr. Ed.
Grégr *č*; 12 přece 2] přec 1, *č*; 25 a on náhle 2] a náhle 1, *č*.

Str. 69 *Z francouzských oblaků* (NL 4. 10. 1870). — 8 necestujeme 2]
necestujem 1, *č*; 17 vstoupil jsem 2] vstoupil jsem 1, *č*; 20 lítáte také?

2] také litáte? *I, ě*; 27 nadávat Němcům! 2] Němcům nadávat! *I, ě*; 70, 30 zatáhne 2, *I*] táhne *ě*; 37 kule 2, *I*] koule *ě*; 71, 15 dobře; ale 2] dobře, ale *I, ě*; 27 po snídani 2, *I*] po snídani *ě*; 72, 4 *v ě navíc*: P. s. Pozdravte mně Kadeřávka!

Str. 73 „*Filosofické*“ *aforismy z doby „kongresu filosofů“* (NL 30. 9. 1868). — 9 přece 2] přec *I, ě*; 74, 9 zůstat filosofem?] být zůstat filosofem? 2] být filosofem? *I, ě*; 12 Prvnější 2] Prvější *I, ě*; 27 obyčejní; nevěděl jsem 2] obyčejní, nevěděl jsem *I, ě*; 75, 17 vyssátou 2] vyssatou *I, ě*; 19 ani jsem se nemohl *I, ě*] ani jsem nemohl 2; 25 oblečena velmi nedbale 2] velmi nedbale oblečena *I, ě*; 26 o trojhranu pravidelném 2] o pravidelném trojhranu *I, ě*; 31 dobře; že 2] dobře, že *I, ě*.

Str. 77 *Také zdpisky, ale jen diurnisty (dříve) osmdesátikrejcarového* (NL 4. 3. 1868). — 4 vysoko, až po uši 2] vysoko až po uši *I, ě*; 7 „*english*“: ale 2, *I*] „*english*“: ale *ě*; 9 krejcarův 2, *I*] krejcarů *ě*; 23 šestáky? *ě*] šestáky *l 2, I*; 26 síly; nebo 2] síly, nebo *I, ě*; 29 bydlet; když 2] bydlet, když *I, ě*; 78, 14 velikou 2] velkou *I, ě*; 19 nechodím; do opery 2] nechodím, do opery *I, ě*; 20 zdarma; o činohru 2] zdarma, o činohru *I, ě*; 21 opišu dvakrát 2] dvakrát opišu *I, ě*; 79, 3 krejcarů: za 2] krejcarů, za *I, ě*; 6 za krmení 2] na krmení *I, ě*; 21 maňšety, lesknou se 2] maňšety; lesknou se *I, ě*.

Str. 81 *Bibličká slechta* (NL 12. 1. 1873 bez názvu). — 6 čtyř 2] čtyř *I, ě*; 82, 9 Proč 2, *I*] Proč *ě*; 11 nazveš 2, *I*] nazuvěš *ě*; 12 úmluvu 2, *I*] umluvu *ě*; 16 vše v rodině 2, *I*] v rodině vše *ě*; 37 raději 2, *I*] raděj *ě*; 83, 1 kočího drží 2] drží kočího *I, ě*; 11 velikou 2] velkou *I, ě*; 15 z Rut; ale 2] z Rut, ale *I, ě*; 24 zpět z babylonského zajetí 2] z babylonského zajetí zpět *I, ě*; 30 býti, tím také 2] býti a protož právě Josefovi, potomku Davidovu, zasnoubena byvši, tím také *I, ě*.

Str. 85 *Několik skutečně moudrých slov o spisovatelském honoráru* (NL 20. 8. 1871). — 86, 14 zeli; ale 2] zeli, ale *I, ě*; 36 křišťálové 2] křišťálové *I, ě*; 87, 25 rozradostněn 2, *I*] rozradostnění *ě*.

Str. 88 *Vegetus, a, um. — Anima, ae* (NL 20. 11. 1870). — 21 krev ještě teplou 2] teplou ještě krev *I, ě*; 89, 10 přece 2] přec *I, ě*; 25 hned 2] hned *I, ě*; 36 dál: užiznutá 2] dál, užiznutá *I, ě*; 90, 1 od hlíny tedy! 2] od hlíny! *I, ě*; 9 do ciziny; nepije 2] do ciziny, nepije *I, ě*; 31 vegetariánů — on je 2] vegetariánů, on je *I, ě*.

Str. 91 *Lékařky, kněžky, právníčky I, II* (NL 16. 6. 1872 a 16. 6. 1872 bez názvů; viz zde různověstění od 91, 10 a 93, 34). — 10 medicíny 2] medicíny *I, ě*; 20 učiti 2, *I*] učít *ě*; 21 pomáhal 2, *ě*] pomáhal *I*; 92, 5 potřeby 2, *I*] potřebí *ě*; 5 dotyčná 2] dotýčná *I, ě*; 19 při nemocech

dětských 2] při dětských nemocech 1, 2; 93, 7 tam 2] tam 1, 2; 8 rády; jen 2] rády, jen 1, 2; 12 zapovězena. Budou 2, 1] zapovězena! Budou 2; 14 nepřisluši 2, 1] nepřisluši 2; 19 vždy jen snilo 1, 2] vždy snilo 2; 27 zabitých 1, 2] zbitých 2; 34 zuřivce 2, 1] zuřivce 2; 94, 1 o kněze — dokud 2] o kněze, dokud 1, 2; 9 pánbička 2, 1] pánbička 2; 21 oveček: bdělá 2] oveček, bdělá 1, 2; 25 malérů nepomucenských 2] nepomucenských malérů 1, 2; 95, 1 přísně, s výborem 2] přísně s výborem 1, 2; 11 bližních; budou-li 2] bližních, budou-li 1, 2; 17 že by ženy neměly 2] že by neměly 1, 2; 29 elegantním 2, 1] elegantní 2; 33 obhájee 2, 1] obhájee 2; 96, 6 jen — být 2] jen, být 1, 2; 8 budeme 2] budem 1, 2.

Str. 97 *Za padesát let* (NL 1. 9. 1872 bez názvu). — *Před 1 v 2 navíc odstavec :*

Ta stará kára života pořád se dále drkotá — a my s ní. Po 12. srpnu žiju zcela již beznadějný! Když takhle fádne — vídeňský feuilletonista by napsal „všivě“ — sám soudní den dopadne, čechopak ještě můžem očekávat! Když i po *posledním* soudu veškerá nicota p. t. světa bujně bují dál, čeho nám může poskytnout beztrestná již budoucnost! Také skutečně nevidíme žádné změny, žádné novoty, žádné zábavy kolem sebe. Vše jde tak líně, tak myšlenkově nedbale! Některé příklady té myšlenkové lenosti! Papež teprv teď, tři celá leta po neomylnosti, chce způsobit nové dogma — za tři leta jediný dobrý vtip nový, copak je to na nás! — Cholera se blíží, přijde, přejde — až bude pryč, vydá městská rada naše předpis, jak mají domácí páni domy čistit, a určí komise. — Před dvaceti lety, když jednala komise o novém hřbitově malostranském, čtli jsme, že „se ozvali hlasové, aby veškeré hřbitovy pražské byly přeloženy někam k Běchovicům“, právě teď čteme zas, že „se ozývají“, a po dvaceti letech budem čist znovu, nebudem-li již i s oněmi hlasy shnilí. — Lidi je v Praze pořád víc a víc, bytů pořád míň a míň, přec nikdo nepřipadl ještě na pravý pramen toho zla. A příčina nedostatku bytů je tak jednoduchá, tak průzračná: příčinou je právě ta přílišná láce volů. Teď, když řezník *tratí* při každém volu, kterého porazí, 25 zl., vystaví si z *výdělku* svého za 10 let na př. 2 domy; kdyby ale ztratil takhle na kuse 100 zl., vystavěl by si domů 8 a bytů by bylo ihned dost.

4 vidím; prosím 2] vidím — prosím 1, 2; 6 již dnes, jak 2] již, jak 1, 2; 7 vypadat na př. za padesát let 2] za padesát let vypadat 1, 2; 10 pochybnosti. Pak tedy 2] pochybnosti, neboť do padesáti let budou mít mé spisy již 128. vydání a každý ví, co to znamená. Pak tedy 1, 2; 19 střevičky jenom! 2] jen střevičky! 1, 2; 29 mohutné 2] mohutné 1, 2; 98, 23 tam — kde 2] tam, kde 1, 2; 99, 17 v 2 není odstavec.

Str. 100 *Zcela věrná zpráva o tom, jak to bylo 24. února r. 1872* (NL 25. 2. 1872 s názvem: *Zcela věrná zpráva o tom, jak to bylo zmíněného dátum*). — 5 prohlídl 2, 1] prohlídl 2; 101, 12 přebytek; jaká 2] pře-

bytek, jaká 1, 1; 18 schůze dekretovala 2, 1] schůze r. 1902 dekretovala 1; 102, 6 prorazil 1, 1] porazil 2; 8 studie se mnou zvlášť 2] studie zvlášť 1, 1; 103, 7 formy; překrásné 2] formy, překrásné 1, 1.

Str. 104 *Láska ve vědeckých insertech* (NL 1. 12. 1869). — 5 jen forma 2, 1] jen „forma“ 1; 6 jezovity 2, 1] jesuity 1; 10 napjatý; ani 2] napjatý, ani 1, 1; 20 „demimonde“; ale 2] „demimonde“, ale 1, 1; 22 v týlu; ale 2] v týlu, ale 1, 1; 23 na tváři. Vídeň 2] na tváři, Vídeň 1, 1; 23 „cocodetty“; ale 2] „cocodetty“, ale 1, 1; 27 pro politiku. *odstavec* Amorety 2, 1] pro politiku. Třeba bychom na jevišti měli už Sabinův „inzerát“, v životě českém se zajisté ještě neodehrál! *odstavec* Amorety 1; 105, 7 aby obecnstvo se dívalo i na stránku poslední 2] aby obecnstvo i na stránku poslední se dívalo 1, 1; 14 sta 2] sta 1, 1; 19 myslěj 2, 1] myslí 1; 106, 4 Jiná „mladá...“ 2, 1] Jiná „mladá...“ 1; 5 Přec jsem 1, 1] Přejem 2; 11 ve čtyry hodiny 2, 1] ve 4 hodiny 1; 22 pod šifrou 2, 1] pod šifrou 1; 27 atd.; avšak 2, 1] atd., avšak 1; 33 další 2, 1] další 1; 34 čteme 2] čtem 1, 1; 107, 1 úředniku 2] úředníku 1, 1; 3 starším, zámožným 2] starším zámožným 1, 1; 8 více 2] víc 1, 1.

Str. 108 *Provedený důkaz, že jsme lidé chybní* (NL 14. 5. 1871). — *Před 1 v 1 navíc*: To nejde, abych si dal říkat „cynik“, a proto musím dnes psát o něčem ještě nevinnějším než o nevinnosti. Také není ani potřeba tahat se s něčím tak závadným, vždyť je velkých udalostí dost, novinek dost, všeho dost! Ella Ricci, la divina Čecho-Vlaška, pochválila „snahy českého studentstva“ — to si myslím, já bych se také ani trochu nebránil, kdyby Ella Ricci chtěla chválit moje snahy! Spolek sv. Ludmily, ve vši opravdivosti jeden z nejrozumnějších dobročinných spolků pražských, otvírá zejtra novou výstavu, a podá Pražanům novou příležitost, aby zas dokázali, že co je nejrozumnějšího, podporují nejmíň. Spolek veselých mládenců (mám také tu čest) usnesl se, že na oslavu provedeného letošního máje spořádá dne 21. velkolepý průvod po Příkopech v kožiších a v bačkorách; pak zadá k říšské radě petici, aby máj vůbec už ani nebyl. A kdyby nebylo ani všech těch novinek, máme právě týden v žurnalistice, v němž se tiskové chyby zrovna rojí, — ve čtvrtek napočítal jsem jich v jediném listu 42 a (já mám...); 3 Vy ne? Jak přijdu 2, 1] Vy ne? *odstavec* Jak přijdu 1; 5 rozšíří obličej 2] obličej rozšíří 1, 1; 24 zúčastnil“, také „pozůstali truhlici“ 2] zúčastnil“ také „pozůstali truhlici“ 1, 1; 28 trestuhodným — unášející 2] trestuhodným, — unášející 1] trestuhodným, unášející 1; 109, 31 kance! 2, 1] na kance! 1; 110, 11 malér; čtem-li 2, 1] malér, čtem-li 1; 13 pleš; a čtem-li 2, 1] pleš, a čtem-li 1.

Str. 111 *Bez myšlínky* (NL 21. 5. a 25. 5. 1869). — 14 Fiesolovo; našlo se 2, 1] Fiesolovo, našlo se 1; 21 vtom ohledu mnohým potěšila

2, 1] v tom ohledu v mnohém ohledu potěšila *č*; 25 můžeme 2] můžeme *I, č*; **112**, 1 někdejší, životem bující 2, 1] někdejší životem bující *č*; 5 nemusíme podívat 2] podívat nemusíme *I, č*; 6 na něm na př. mrtvá 2] na něm mrtvá *I, č*; 10 namaluje také 2] také namaluje *I, č*; 24 nazvat pak 2] nazvat to pak *I, č*; **113**, 18 o zeď; nahoře 2] o zeď, nahoře *I, č*; 20 koberec 2, 1] tepich *č*; *a podobně* 21, 23, 25; 35 mytologického; ale 2] mytologického, ale *I, č*; 37 dohromady, i s tím pláštěm, jen 2] dohromady i s tím pláštěm jen *I, č*; **114**, 1 extra 2] zvlášť *I, č*; 8 přece 2] přec *I, č*; 10 *v č navíc věta*: Ale obecenstvo vyličím a pochválím až v článku druhém.; *před* 11 *v č název druhé části feuilletonu* Bez myšlenky II; 17 něco drobnějšího 2] něco drobného *I, č*; 20 „Ah, tady 2] „Ah tady *I, č*; 32 hezký — jako 2, 1] hezký jako *č*; **115**, 18 to nejde. 2] to nejde! *I, č*; **116**, 18 a co mne těší. 2, 1] a co mne dle bezmyšlenkového článku prvního těší. *č*.

Str. **117** *Cesta po tramvaji* (NL 25. 6. 1876). — 4 nemůžeme 2] nemůžem *I, č*; 19 dlaždění *I, č*] dlaždění 2; 21 z lidu“; konduktor 2] z lidu, konduktor *I, č*; 28 listek. — „Na 2, 1] listek. Mrzut, že můj podnik tak nízko se cení, platím. — „Na *č*; **118**, 13 jedeme 2] jedem *I, č*; 15 za námi; stará 2] za námi, stará *I, č*; 22 prý v Haliči 2, 1] prý teď v Haliči *č*; 26 starší, vážná 2] starší vážná *I, č*; 37 praxe vítězí. — Lidé 2] praxe vítězí. Lidé *I, č*; **119**, 28 pan kontrolor 2, 1] pan konduktor *č*; **120**, 28 a ja sedím ve vagonu 2, 1] a já ve vagonu *č*; **121**, 1 abych také já šel ke všem čertům 2, 1] abych já raděj šel také *č*; 12 most, přes nějž omnibusy směji. — Dal 2] most. Dal *I, č*; 21 v tváři! — Už 2] v tváři. Už *I, č*; 21 vlaštovka 2] vlaštovka *I, č*; 29 ze společné 2, 1] za společné *č*; **122**, 16 jsme *I, č*] jsem 2.

Str. **123** *Pražští bokynďáři* (NL 12. 10. 1876). — 28 z vídeňského 2] z vídeňského *I, č*; 29 romanopisec *I, č*] romanopisec 2; **124**, 16 mišenských 2] mišenských *I, č*; 18 napsat před čtyřiceti 2, 1] napsat čtyřiceti *č*; 28 stučku 2, 1] stůček *č*; 30 nějakou štetku 2, 1] nějaká štetka *č*; 37 slavná 2] slavná *I, č*; **125**, 8 dále 2, 1] dál *č*; 11 okurkami 2, 1] okůrkami *I*; 28 otvírají 2, 1] odvírají *č*; **126**, 6 perníkářem 2] perníkářem *I, č*; 12 s uzenařem: před 2] s uzenařem, před *I*] také s uzenařem, před *č*; 25 štipnout *I, č*] štipat 2; 26 přece 2] přec *I, č*.

Str. **128** *Popel!* (NL 6. 4. 1876). — 8 vzhůru 2] nahoru *I, č*; **129**, 17 „servus servarum“: doplňují 2] „servus servarum“, doplňují *I, č*; 23 na půdě; někdy 2] na půdě, někdy *I, č*; 25 až v porodnici 2, 1] až u sv. Apolináře *č*; **130**, 5 zvedne: škopičky 2] zvedne, škopičky *I, č*; 14 ji 2, 1] je *č*; 19 napadlo as „Má milá 2, 1] napadlo as „bílé tělo — jako by z komína vyletělo“, nebo „má milá *č*; **131**, 15 „... pro prsa!“ —, kladly si 2] „... pro prsa!“ kladly si *I, č*; 17 tam: „je to 2] tam, „je to *I, č*; 19 vzdělána: prskaly jsme 2] vzdělána, prskaly jsme *I, č*.

Str. 135 *Z divadelních listů slečny Anežky Škořilovy k slečně Liduše Bromské* (NL 25. 2. 1876; NL 8. 3. 1876 pokračování pod stejným názvem s podtitulem List druhý, NL 23. 3. 1876 s podtitulem List třetí, NL 2. 4. 1876 s podtitulem List čtvrtý; — viz zde různočtení od 135, 10; 138, 20; 142, 9; 145, 30). — 10 ach ano, divadlo! 2] ach ano divadlo! 1, 2; 17 mnoho! 2] mnoho. 1, 2; 29 jako ouhoř; my 2] jako ouhoř, my 1, 2; 136, 8 bolesti; když 2] bolestí, když 1, 2; 8 pan Brigard 2, 1] p. Brigard 2; 12 nerozuměla 2] nerozuměly 1, 2; 31 ví zas o každém 2] ví o každém 1, 2; 137, 5 štěstí svého 2, 1] svého štěstí 2; 138, 10 Tisíckrát 2, 1] Tisíckrátě 2; 20 rozmrzena 2] rozmrzená 1, 2; 30 „činohra“; když 2] „činohra“, když 1, 2; 139, 5 francouzského, a než 2, 1] francouzského — a než 2; 23 styděla pořad 2] pořad styděla 1, 2; 140, 1 povídal: „Ta divadelní . . . krajíně.“ 2, 1] povídal, že je ta divadelní . . . krajíně 2; 141, 7 Ty vidíš: náhodou 1, 2] Ty vidíš! náhodou 2; 10 v dalších 2] v dálích 1, 2; 11 spadla! pravil vousatý. „Spisovatelé 2, 1] spadla! Spisovatelé 2; 142, 9 po sobě, jen abych 2, 1] po sobě (ačkoli trvá hra vždycky až přes půljenáctou), jen abych 2; 143, 9 dámou; ale 2] damou; ale 1, 2; 15 několik dětí, pan Šmaha 2, 1] několik dětí (totiž v skutečnosti, nejen v kuse na divadle), pan Šmaha 2; 18 řeci; já 2] řeci, já 1, 2; 18 musila 2] musela 1, 2; 20 otevřených 2] odevřených 1, 2; 144, 1 tak 2, 1] také 2; 8 jaksi ve vzduchu 2, 1] jaksi už ve vzduchu 2; 13 nemusil 2, 1] nemusel 2; 20 času 2] čas 1, 2; 33 životem; jenže 2] životem, jenže 1, 2; 145, 13 upřímná 2, 1] upřímná 2; 30 tak jako 2] tak, jako 1, 2; 146, 8 kupuje na šaty 1, 2] kupuje šaty 2; 15 starý pán — chodí 2] starý pán, chodí 1, 2; 16 noční, — a má 2] noční, a má 1, 2; 26 rozumna 2, 1] rozumná 2; 30 přede vším 2] před vším 1, 2; 35 povídají si; ženské 2] povídají si, ženské 1, 2; 36 se zaslují; mně 2] se zaslují, mně 1, 2; 147, 14 rozumného, — a už 2] rozumného, a už 1, 2; 15 zas 2] zas 1, 2; 23 po chvilince 2] po chvilince 1, 2.

Str. 149 *Pannopanna*. Divadelní hra dle Shakespeara, Lindaua a ještě některých jiných (NL 7. 5. 1871 bez názvu i podtitulu). — 16 myšlenku 2, 1] myšlenku 2; 151, 10 milený otče; ale 2] milený otče, ale 1, 2; 27 krocana; ti 2] krocana, ti 1, 2; 152, 19 pomerančové 2] pomorančové 1, 2; 26 stará 2, 1] stará 2; 31 pamádou 2] pomádou 1, 2; 34 Mladý — starý 2, 1] Mladý, starý 2; 153, 20 letí, strachem vypuštěna, přes jeviště 2] letí strachem vypuštěná přes jeviště 1, 2; 21 Napověda 2] Ná-pověda 1, 2; 24 říci 2, 1] říci 2; 154, 2 s vousy, jako tatínek 2] s vousy jako tatínek 1, 2.

Str. 155 *Rok co rok „Mlynář a jeho dítě“ 1870* (NL 3. 11. 1870 „Mlynář a jeho dítě“). — 19 krásách 2, 1] krasách 2; 24 nadávka, kdy 2, 1]

nadávka, co *č*; 27 můžeme 2] můžem *I, č*; 32 sice 2] sic *I, č*; 156, 1 ne-
 cvakaly zimou 2] zimou necvakaly *I, č*; 157, 21 (Rok co rok „Mlýnář
 a jeho dítě“) 1871 (NL 3. 1. 1871 s názvem Dušičková zábava). —
 26 vodopád, tu choulíš se 2] vodopád, choulíš se *I, č*; 158, 8 nezachvěl!
 2] nezachvěl? *I, č*; 33 sov vlastních 2] vlastních sov *I, č*; 35 kuropění:
 v divokém 2] kuropění, v divokém *I, č*; 159, 7 šprýslíky 2] šprýslíky
I, č; 11 v kulise protější 2] v protější kulise *I, č*; 22 přešlo 2] přešly *I, č*.
 160, 1 (Rok co rok „Mlýnář a jeho dítě“) 1872 (NL 3. 11. 1872 bez
 názvu). — 28 více 2] víc *I, č*; 33 blízko — no, je-li to 2] blízko — je-li
 to *I, č*; 161, 13 flétou 2] flautou *I, č*; 35 hlas hrobový 2] hrobový
 hlas *I, č*; 36 dlouhý mrtvý v rubáši a punčochách, jak 2, *I*] dlouhý
 mrtvý, v rubáši a punčochách, jak *č*; 162, 6 „No, no, jen 2] „No no, jen
I, č; 9 „Ó prosím 2] „O prosím *I, č*; 11 Děti (letos kus už po 30 kr.,
 přirazilo jim) shrnuly se 2, *I*] Děti kus po 30 kr. shrnuly se *č*; 17 mrtví
 jdou 2] jdou mrtví *I, č*; za 17 v *č* navíc odstavec: Mlhový hadr se snesl,
 positivck spustil, dvěře kostelní se odevčely, světlo šlehlo, mrtví lezli.
 — 19 vymít; nepomohou-li 2] vymít, nepomohou-li *I, č*.

Str. 163 „Romeo a Julie“ — paskvil na lásku (NL 20. 3. 1874 a 21. 3.
 1874). — 16 v novém svém spise 2] v novém spise svém *I, č*; 19 Romeo
 a Julie 2, *I*] Romeo s Julií *I, č*; 164, 10 paní hraběnka, ta je zas zcela
 chladná ženská 2] paní hraběnka je zas ženská zcela chladná *I, č*; 17 po
 italsku: najme] po italsku: najde 2] po italsku, najme *I, č*; 20 sňatek
I, č] sňátek 2; 23 roztomilý 2] roztomilý *I, č*; 165, 14 vyhnán!“ — 2, *I*]
 vyhnán!“ — *č*; 15 cit pak je teprv divný! 2] cit je teprv divný. *I, č*;
 166, 16 jaké 2] jakou *I, č*; 21 nemožnosti *I, č*] nemožnosti 2; 167, 10 brzo
 2, *I*] brzy *č*; 11 závazku věrnosti 2, *I*] závazku věrnosti *č*; před 16 v *č*
 název druhé části feuillettonu „Romeo a Julie“ — paskvil na lásku (Dokon-
 čení); 35 mysl; co slyšíme 2, *I*] mysl, co slyšíme *č*; 169, 13 druhá *č*]
 druhá 2, *I*; 17 romanci; snad by 2] romanci, snad by *I, č*; 170, 13
 inštitucí 2] institucí *I, č*.

Str. 171 *Drobný divadelní jvec* (NL 13. 12. 1874). — 172, 26 zapome-
 nuv 2, *I*] zapomenu *č*; 33 pikhard 2, *I*] pikhart *č*; 173, 15 operní. Nad
I, č] operní: Nad 2; 174, 2 v „Egmontu“; posud 2] v „Egmontu“,
 posud *I, č*.

Str. 176 *O dvou Petrovských* (NL 14. 6. 1874 bez názvu). — 5 čes-
 kého národa 2] národa českého *I, č*; 177, 11 Adolfu 2] Antonínu *I, č*;
 18 přece 2] přec *I, č*; 178, 32 A nejen usmrtit 2] Nejen usmrtit *I, č*.

LITERÁRNÍ

Str. 183 *Pražský pěvec* (Lumír 10. 1. 1877). — Za 2 v *I, č* navíc motto:
 The fact is, that poetry requires not an examining, but a believing

frame of mind. *Macaulay*, Miscell. writings.; 13 vrcholem 2, 1] povrchem 2; 21 mnohý! —, že] mnohý! — že 2, 1] mnohý! že 2; 24 vzrušila 2, 1] vyrušila 2; 184, 34 citátů: nejlepší 2] citátů, nejlepší 1, 2; 185, 12 spáchané v Čechách 2] v Čechách spáchané 1, 2; 14 milenku svoji 2] milenku svou 1, 2; 31 naučného 2] naučného 1, 2; 186, 23 pilně pozor 2] pilný pozor 1, 2; 30 zpěvofilého 2] zpěvumilého 1, 2; 187, 20 dobrotivý. — 2] dobrotivý. 1, 2; 23 příčinnivá 2, 1] příčinnivá 2; 188, 24 mně 2] mě 1, 2; 26 mně 2] mě 1, 2; 189, 4 mně 2] mě 1, 2; 8 jenom 2, 2] jenem 1; 13 nemůžeme 2] nemůžem 1, 2; 16 Avšak 2] Ale 1, 2; 28 musil 2] musel 1, 2; 31 Chvějeme-li se 2] Chvějem-li se 1, 2; 190, 5 lež! — 2] lež! — — 1, 2.

Str. 192 *Václava Štulce „Básně“* (NL 19. 11. 1873). — 8 svoji 2] svou 1, 2; 15 vesel: kdo 2] vesel, kdo 1, 2; 32 mnoho 2] mnoho 1, 2; 193, 7 to že budí až úžas! 2] to že je až úžasné! 1, 2; 11 Chudák, těžce usiná 2] Chudák těžce usiná 1, 2; 25 mladistvého 2] mladistvého 1, 2; 29 obdržujeme 2] obdržujem 1, 2; 194, 30 sama, co 2] sama pak, co 1, 2.

Str. 196 *Zbožné kalendáře 1873, 1874* (NL 5. 10. 1873 a 15. 11. 1874 bez názvů; viz zde různočtení od 196, 19 a 200, 25). — 19 tendenci celou 2] celou tendenci 1, 2; 197, 7 přichází 2] přijde 1, 2; 18 dali; chraňte se 2] dali, chraňte se 1, 2; 27 nemohu! Uslzeným 2] nemohu a uslzeným 1, 2; 198, 30 teď bych to byl chtěl 2] teď bych to chtěl 1, 2; 199, 5 jidel 2, 2] jidel 1, 2; 6 zabijení 1, 2] zabijení 2; 13 zde, právě na tom místě, do 2] zde právě na tom místě do 1, 2; 20 zabiji 1, 2] zabiji 2; 23 „nezabiji“ 1, 2] „nezabiji“ 2; 30 debrecínka 2] debrecínka 1, 2; 200, 25 jenom 2] jen 1, 2; 201, 17 to víte: uvažila 2] to víte, uvažila 1, 2; 21 bezdechou 2] bezduchou 2, 1; 33 slzy jim splyvaly 2, 1] slzy pohnutí jim splyvaly 2; 203, 24 kdysi 2] jednou 1, 2; 34 namahavě byl přečel 2] namahavě přečel 1, 2.

Str. 205 *Literární masopostní pojednání* (NL 29. 1. 1871, v 1 navíc: Číslo první). — 1 masopostní 2, 1] masopustní 2; 17 tedy as už dřívě 2] tedy už dřív 1, 2; 18 na vzor 2, 1] za vzor 2; 23 Chceme-li 2] Chcem-li 1, 2; 24 nejdřív 2, 1] nejdříve 2; 31 Stankovský 2, 1] Staňkovský 2; 206, 10 „V Betlémě“. Němcová 2, 1] „V Betlémě“. Sabina — „V studni“!!! Je to podivín! Němcová 2; 18 „Na potomky“. 2, 1] „Na potomky“! 2; 22 o jakých 2] o jakých 1, 2; 207, 1 zase 2] zas 1, 2; 2 korálů, a ono] korálů“ a ono 2, 1] korálů“ — a ono 2; 4 píchla 2, 1] pichla 2; 10 „V mé hlavě“, pět 2] „V mé hlavě“ pět 1, 2.

SČESANÉ S CIZÍCH ŠTĚPŮ

Str. 211 *Masopostní listy I. O andělech a tedy také o ženských* (NL 16. 1. 1876). — II. *O tanci* (NL 23. 1. 1876 opakován hlavní název). —

III. *O šibinkách a o novém světě* (NL 30. 1. 1876 opakován hlavní název; — viz zde různocnění od 211, 18; 217, 7; 220, 11). — 18 Že jiný z nich 2] Že jeden z nich 1, 1; 212, 13 otvory 2, 1] odvory 1; 26 planetové; zaujímáme 2] planetové, zaujímáme 1, 1; 34 jmenujeme 2] jmenujem 1, 1; 35 A jen protože jsou 2] A jen proto že jsou 1, 1; 213, 25 dotýkají 2, 1] dotýkají 1; 214, 5 anděl jiných 2, 1] anděl také jiných 1; 7 Radujeme-li se 2] Radujem-li se 1, 1; 9 milujeme-li 2] milujem-li 1, 1; 12 můžeme 2] můžem 1, 1; 18 s okem-andělem: děvče 2] s okem-andělem, děvče 1, 1; 21 myšlenky 2] myšlenky 1, 1; 22 Vezměme 2] Vezmém 1, 1; 27 býti 2] být 1, 1; 32 a tu se pak stává 2, 1] a pak se stává 1; 215, 1 chceme-li 2] chcem-li 1, 1; 4 rozvlhujeme 2] rozvlhujem 1, 1; 4 poukazujeme k protivám: infusorie 2] poukazujem k protivám, infusorie 1, 1; 7 rozkládati 2] rozkládat 1, 1; 12 průhledny již zcela 2] již zcela průhledny 1, 1; 13 nenapadá vám 2, 1] nenapadá vás 1; 18 nebudeme 2] nebudem 1, 1; 19 teprve 2] teprv 1, 1; 27 dvě, počítal-li jsem 2, 1] dvě; počítal-li jsem 1; 216, 5 vyhybají 2] vyhýbají 1, 1; 9 vyhybajíce se 2] vyhýbajíce se 1, 1; 10 krásný: koule-anděl 2] krásný, koule-anděl 1, 1; 12 talentovaný 1, 1] talentový 2; 30 před sebou: jednou 2] před sebou, jednou 1, 1; 217, 7 tedy není 1, 1] tedy není 2; 25 u nohou 2] u nohy 1, 1; 33 následujeme 2] následujem 1, 1; 218, 8 objímá 2] obejmá 1, 1; 10 uloviti si 2] ulovit si 1, 1; 13 zrovna proto 2, 1] právě proto 1; 219, 6 Ejhle, zmrtvýchvstání 2] Ejhle zmrtvýchvstání 1, 1; 27 myšlenkou 2] myšlénkou 1, 1; 36 Mysleme 2] Myslem 1, 1; 220, 1 myšlenky 2] myšlénky 1, 1; 11 nesmyslu: nesmysl 2] nesmyslu, nesmysl 1, 1; 18 pomocí kukly 2, 1] pomocí kuklí 1; 32 pomocí kukle 2, 1] pomocí dobré kukle 1; 221, 3 sládka obručky 1, 1] sládka, obručky 2; 9 k ránu; ale 2] k ránu, ale 1, 1; 20 promluví, promluví 2, 1] promluví, pronese 1; 222, 15 život dá se 2, 1] život lidský dá se 1; 23 v mateřské lůno 2] v lůno mateřské 1, 1; 32 podobné pravdě 2] pravdě podobné 1, 1.

Str. 223 *O menších pro větší děti 1871, 1874* (NL 1. 8. 1871 a 19. 6. 1874, toto pod názvem *Z oboru naivnosti*; viz zde různocnění od 223, 30 a 227, 2). — 30 je-li . . . z člověka 2, 1] *v 1 není*; 224, 5 „Nechci slyšet . . . je mokrá.“ 2, 1] *v 1 není*; 10 „Copak myslíš . . . Jazyk!“ 2, 1] *v 1 není*; 26 každý si musí 2] každý že musí 1, 1; 225, 2 kalhoty 2, 1] kalhotky 1; 4 poměru toho 2] toho poměru 1, 1; 7 událostí 2] udalostí 1, 1; 8 Hci 2] říct 1, 1; 21 břečící 2] brečící 1, 1; 25 Dce-ruška . . . návštěvy? 2, 1] *v 1 není*; 30 toho X 2, 1] tohoto X 1; 226, 19 pán Ježíš 1, 1] pan Ježíš 2; 227, 2 Také německý 2, 1] Když německý 1; 2 vydal spisek 2, 1] vydal svůj spisek 1; 2 „Komika ve škole“. Opět 2, 1] „Komika ve škole“, promluvili jsme o něm na zábavu čtenářstva svého. Nyní vydal též Kneiss druhý svazek spisku toho. Opět 1; 5 vesměs dobrý, avšak 2, 1] vesměs tak dobrý, jak byly anekdoty dílu prvního, avšak 1; 5 naivnosti dětské. Suchopar 2]

dětské naivnosti. Suchopar 1] dětské naivnosti, a veselá Kneissova knížka půjde as rychle zas na odbyt. Suchopar 1; 228, 3 zabijí 1, 1] zabijí 2; 6 čtvrtého? " *odstavec* Do dějin 2, 1] čtvrtého? " — Nebo učitel přednáší právě, že jsou „duchové bytosti bez těla“. „Pročpak se teď směješ, ty tam?“ „Inu — musí to být divné, když jim sedí hlava hned na nohou!“ *odstavec* Do dějin 1; 21 potřebujeme 2] potřebujem 1, 1; 22 Martinku 2, 1] Martinku 1; 23 Martinek 2] Martínek 1, 1; 36 školního 2] školského 1, 1; 229, 13 zase 2] zas 1, 1; 15 teprve 2] teprv 1, 1; 16 Zase 2] Zas 1, 1.

Str. 230 *Kanalizován*. Z berlinského přeneseno do pražského (NL 17. 12. 1876 bez názvu i podtitulu). — 16 na ulici černající se 2] na ulici venku černající se 1, 1; 17 metry 2] métry 1, 1; 29 A červená 2] Ale červená 1, 1; 32 bezpečně 2] bezpečně 1, 1; 231, 35 na půdu v truhle 2] v truhle na půdu 1, 1; 232, 16 věrně: vše 2] věrně, vše 1, 1; 19 hledá hrob Agamemnona 1, 1] hledá Agamemnona 2; 26 úroků mnoho 2] mnoho úroků 1, 1; 36 metr 2] metr 1, 1.

Str. 234 *Svatběháně na cestách* (NL 8. 12. 1876). — 235, 6 jest 2] je 1, 1; 15 mne vskutku 2] mne ale vskutku 1, 1; 19 ihned 2] hned 1, 1; 23 as tak 2, 1] tak as 1; 236, 2 jak pružné 2] jako pružné 1, 1; 5 nejraději 2] nejraděj 1, 1; 19 přece 2] přec 1, 1; 37 být pak krásna 1, 1] být krásna 2; 237, 4 t e n 2, 1] ten 1; 7 prádlo. " — 2] prádlo. " 1, 1; 8 drvoštěp 2] dřevoštěp 1, 1; 15 přece 2] přec 1, 1.

Str. 238 *Můj nářek* (NL 5. 11. 1876). — 15 nerád 2] nerad 1, 1; 19 musil: nespravedlivé 2] musil, nespravedlivé 1, 1; 239, 22 tloušťku nápadnější 2, 1] tloušťku tím nápadnější 1; 27 mučednice: ozve-li se 2] mučednice, ozve-li se 1, 1; 27 nějaká 2] některá 1, 1; 240, 30 jsem si chtěl vypůjčit 2] jsem se chtěl vypůjčit 1, 1; 241, 9 přítel svých spatřil 2, 1] přítel svých ani spatřil 1.

Str. 242 *Nová asekurace* (NL 12. 4. 1874 bez názvu). — 6 pojišťuje ženskou krásu 2, 1] pojišťuje, a sice pojišťuje ženskou krásu 1; 6 myšlenka 2] myšlénka 1, 1; 18 pojištěnka 2, 1] pojistěnka 1; 19 pojištěna 2, 1] pojistěna 1; 20 pojištěnka 2, 1] pojistěnka 1; 25 dalšího 2] dalšího 1, 1; 243, 7 třicet let. 2, 1] třicet let 1; 21 ke ztrátě 2] ku ztrátě 1, 1; 29 hezká je 2] hezka je 1, 1; 34 rozmanité 2] rozmanitě 1, 1; 34 úřednictvo 2, 1] úřednictvo 1; 35 všechny 2] všechny 1, 1; 35 pojistěnky 2] pojistěnky 1, 1; 244, 8 trůnu 2, 1] trůnů 1; 9 pleti: rozhodná 2] pleti, rozhodná 1, 1; 19 zlé 2] zle 1, 1; 29 „Krásná!“ 2] „Krásna!“ 1, 1.

Str. 245 *Humor v německém právě* (NL 16. 11. 1871). — 1 Humor 2] Humor 1, 1; 10 i profesorsky 2, 1] a profesorsky 1; 19 jeho. *odstavec*

V poeticky 2, 1] jeho. Hocha naznačovali obyčejně co „polovic člověka“, mezka co „polovic koně“. Žebráci a muzikanti měli své „království“, písaři, provazníci, sedláci, ano i sýraři své „krále“! Mělo-li se dědictví rozdělit na dvě stejné části, vyjádřilo se to slovy: „jako sviňské kopyto“. *odstavec* V poeticky *č*; 246, 22 vylit: „Teče-li víno do vrchu, nezaplátí šenkýř, teče-li s vrchu, zaplátí.“ Mužik 1, *č*] vylit. „Teče-li víno s vrchu, zaplátí.“ Mužik 2; 36 na hnůj. Také 2, 1] Na hnůj. Někdy mu přisuzuje soud ale velmi mnoho — ovšem že jen humorigisticky: hromadu pšenice mezi dvanácti pruty, na každém prutu po 12 hřebech, na každém hřebu po 12 sáčcích, v každém sáčku po dvanácti penězích. Také *č*; 247, 6 nadržet si vody vysoko 2] nadržet si vody, vysoko 1, *č*; 18 od své ženy 2, 1] od ženy své *č*; 28 nectnost 2] nectností 1, *č*.

Str. 248 *Nedělní kázání na základě Darwinovy nauky I, II* (NL 16. 7. 1871 a 23. 7. 1871; viz zde různočtení od 248; 3 a 251, 8). — 3 učenců 1, *č*] umělců 2; 249, 9 s sebou; on 2] s sebou, on 1, *č*; 15 Žádnému zvířeti 2, 1] Žádné zvíře *č*; 250, 3 chvilku 2] chvilku 1, *č*; 3 podívat na ně 2] na ně podívat 1, *č*; 9 museli opatřit 2] opatřit museli 1, *č*; 18 bližní 2] bližní 1, *č*; 18 zná kdo 2, 1] zná z nás kdo *č*; 26 ubijíme 1, *č*] ubijeme 2; 251, 4 prohlásiti 2, 1] prohlásit *č*; 8 přispějeme 2] přispějem 1, *č*; 9 přece 2] přec 1, *č*; 252, 17 je přece 2] přece je 1, *č*; 258, 2 srdnatým 2, 1] srdnatý *č*; 21 veškeru 2] veškerou 1, *č*.

Str. 254 *Načez zase říkání kajčnickovo I, II* (NL 28. 12. 1871 a 30. 12. 1871 pod názvy Řikání kajčnickovo I, II; viz zde různočtení od 254, 1 a 257, 27). — 1 zase 2] zas 1; 12 znovu třeba každý den 2] třeba každý den znovu 1, *č*; 255, 4 žalovat; ale 2] žalovat, ale 1, *č*; 18 pochází tenhleten papež 2] tenhleten papež pochází 1, *č*; 20 myslit 2] pomyslit 1, *č*; 256, 31 zeslábnul 2, 1] zeslábnul *č*; 32 té krásy 2] krásy té 1, *č*; 257, 27 i k druhé 2, 1] i druhé *č*; 34 kteří arci také pocházejí od nich 2] kteří také od žen pocházejí 1, *č*; 35 vlaštovky 2] vlaštovky 1, *č*; 258, 2 do nějaké anglické 2, 1] do anglické *č*; 19 třeba 2, 1] třeba *č*; 20 knížete Auersperga 2, 1] knížete Adolfa Auersperga *č*; 27 zase 2] zas 1, *č*; 31 datel své 2, 1] datel pták své *č*; 34 od zvířat; kdyby 2] od zvířat, kdyby 1, *č*; 259, 7 jinak; povídá se 2] jinak, povídá se 1, *č*; 8 více 2] víc 1, *č*.

DODATKY

Str. 272 *Literárně masopostní pojednání* (NL 21. 2. 1871, v 1 navíc: Číslo druhé). — 1 masopostní 1] masopustní *č*; 18 romantickému 1] „romantickému“ *č*; 18 klika již 1] klika — již *č*; 19 zpívá se překrásně 1] zpívá Sabina překrásně *č*; 30 přísahá 1] přísahá *č*; 273, 2 vyjadřuje 1] vyjadřuje *č*.